

Van: Stichting Veritas Vertegenwoordiging
Opgesteld door: Peter Hoornweg
Datum: 29 juli 2022
Betreft: Reactie op de internetconsultatie hervorming van de huurtoeslag

Inleiding

Stichting Veritas Vertegenwoordiging is al 20 jaar actief op het gebied van schuldhulpverlening, Wsnp, budgetbeheer, beschermingsbewind, mentorschap, curatele, financieel maatschappelijk werk in diverse projectvormen en beleidsadvies.

Vanuit deze ervaring juich ik de vereenvoudiging van de huurtoeslag, met als aanleiding de verhoging van het minimumloon, alleen maar toe.

Of de hervorming financieel wel of niet voordelig uitpakt voor (bepaalde) groepen ga ik niet in. Ik wil deze gelegenheid gebruiken om een aantal opmerkingen te plaatsen die misschien minder voor de hand liggen.

De verhoging van het minimumloon gaat 2023 al in. In 2024 volgt de hervorming huurtoeslag. Wellicht zullen sommige adviezen wat laat in de tijdlijn liggen, maar ik wil ze toch graag gezegd hebben.

Het huidige probleem wordt niet opgelost

Het grote probleem van de toeslagen is dat bij overschrijden van inkomensgrenzen of bepaalde voorwaarden de toeslagen deels of helemaal terugbetaald moeten worden. De huurder is zelf verantwoordelijk voor het doorgeven van het juiste toetsingsinkomen. Uit onze instroom blijkt dat huurders hiertoe veelal niet in staat zijn of hier niet van op de hoogte zijn. Deze hervorming lost dat probleem niet op.

Dit roept bij mij de volgende vragen op:

- In hoeverre is er beeld bij de wetgever waarom de toetsingsinkomens in zulke grote aantallen niet goed doorgegeven zijn?
- In hoeverre is deze hervorming een antwoord op dat probleem?
- Kan er meer ingezet worden op controle vooraf?

Betaling aan de corporaties

De hervorming is bedoeld om “de mensen beter te laten begrijpen waar ze aan toe zijn”. Uit onze praktijkervaring blijkt dat cliënten de ontvangst van de huurtoeslag cognitief niet koppelen aan de huurbetaling van de komende maand. Het gat tussen ontvangst op de 20^e en betaling van de huur voor of op de 1^e van de maand zorgt er in alle financiële stress voor dat het als een losstaande inkomstenstroom wordt ervaren. Bij de hervorming pleit ik voor het (her)introduceren van de mogelijkheid de huurtoeslag rechtstreeks bij de verhuurder te laten storten.

Overgangsjaar leidt tot een financiële schommeling

De verhoging van het minimumloon start per 2023, met behoud van koppeling met sociale minimumuitkering en de AOW. De hervorming dient in te gaan per 2024. Dat betekent dat de huurders per 2023 een hoger toetsingsinkomen krijgen en dus een lagere huurtoeslag. Over deze overgang lees ik niets in de MvT. Vraag: in hoeverre wordt dit als probleem ervaren?

Onduidelijk: blijft het puntensysteem de huur bepalen?

Er is nu een duidelijke scheiding tussen sociale huur en vrije sector. In de huidige woningcrisis bestaat er een enorme opwaartse prijsdruk. In de Memorie van Toelichting (MvT) zie ik geen koppeling met het puntensysteem. Voor zekerheid: blijft de methodiek van het puntensysteem in stand?

Gemiste kans: de zorgtoeslag meenemen in de hervorming

Dit onderwerp valt strikt genomen buiten de voorgestelde hervorming. Doordat de analogie met de hervorming zo overduidelijk is (ook de zorgtoeslag is niet afhankelijk van de uit te voeren betaling) plaats ik hem hier toch.

Wij zien binnen onze instroom cliënten met huurschulden. Wat we echter veel vaker zien: cliënten met een schuld aan de ziektekostenverzekeraar. Ook hier zie ik dat mijn cliënten de (zorg)toeslag cognitief niet koppelen aan de premie van de ziektekostenverzekering. In het streven naar hervorming zou ik ook pleiten voor betaling aan de zorgverzekeraar (wanneer ik denk binnen het huidige financieringskader van de zorg).

Binnen onze cliënten ontvangen we ook kinderopvangtoeslag en kindgebonden budget. De aantallen en de daarmee samenhangende problemen komen wij relatief en absoluut minder tegen. Ik heb mij hier van commentaar onthouden.

Slotgedachte(n)

Een aantal losse gedachten:

- De wens is dat sociale diensten soepeler om kunnen gaan met de kostendelersnorm. Hierdoor kan het gebeuren dat er meerdere inkomens in één huishouden terechtkomen en dat er daardoor geen of minder recht is op huurtoeslag.

- Een grote groep pseudo-zzp'ers met sterk wisselende inkomsten zal geen verbetering vinden in de hervorming.
- Bij wijziging van uitkering naar inkomen blijkt dat veel huurders de stijging van het toetsingsinkomen niet doorgeven.

Al met al gaat de hervorming deze problemen niet oplossen. Mijn wens zou zijn dat er fundamenteleer gekeken wordt naar een systeem:

- Waarbij de huurtoeslag in zijn geheel wordt afgeschaft
- Waarbij de minimuminkomens worden verhoogd
- Waarbij de inkomstenbelasting wordt verlaagd
- Eventueel met een puntensysteem tot een bepaalde huurgrens om te kunnen opereren in de imperfecte markt die de woningmarkt is.

Getekend,

Peter Hoornweg

Directeur bestuurder Stichting Veritas Vertegenwoordiging